

Vrije val

een verhaal over keuzes

Colofon

ISBN: 978 90 8954 648 7

1e druk 2014

© 2014 Harriët Plantinga

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8901 AA Leeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Foto auteur: Mirjam Wierda

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Vrije val

een verhaal over keuzes

Harriët Plantinga

Voor mem,

bedankt voor je complete vertrouwen in mijn kunnen

Hoofdstuk 1

Anna kijkt op als ze de winkelbel hoort rinkelen.

‘Anna! Wil je even helpen om de deur open te houden? Een beetje snel graag, want ik blokkeer de hele weg natuurlijk weer.’

Anna sprint naar de deur, behendig alle obstakels ontwijkend. Ze schudt met haar hoofd als ze haar broer ziet worstelen met een grote doos die net op de achterbank paste. Nu de doos weer uit de auto moet, lijkt het wel alsof die gedurende de rit centimeters groter is geworden. Ze hoort hem een verwensing mompelen en besluit wijselijk haar mond te houden en zeker geen aanwijzingen te geven over het kantelen van de doos, waardoor hij makkelijker uit de auto te tillen is.

Met een verhit hoofd draagt Karst de doos voorzichtig naar de oude toonbank die in het midden van de antiekwinkel *La Vérité* staat. ‘Zo, dat ging best gemakkelijk,’ zegt hij sarcastisch.

Anna lacht. ‘Ik rijd de auto wel naar de parkeerplaats.’

‘Dank, dan kan ik even mijn rug strekken. Wat een lange rit.’

Hij praat tegen de verdwijnende rug van Anna, haalt zijn schouders op en opent de doos. Voorzichtig haalt hij er twee smalle glazen vazen uit, gemaakt van cameoglas. Vanaf een afstandje laat hij er zijn deskundig oog over glijden.

Als Anna weer in de winkel is, is haar broer nog aandachtig bezig de vazen te observeren.

‘En?’

‘Ja, ze zijn geweldig. Moet je kijken hoe mooi het glas met zuur is geëtst.’ Karst zijn ogen stralen en hij kijkt verwachtingsvol naar Anna.

‘Ja, heel mooi. En, heb je een goede prijs betaald?’

‘Ik ben heel tevreden, zusje.’

Anna fronst haar voorhoofd en zucht dan. Zolang ze haar broer helpt in zijn antiekwinkel wil hij nooit aankoopbedragen noemen. Ze dringt niet aan en loopt terug naar het kantoortje in de hoek van de winkel. Zij doet de boekhouding en ze weet precies voor welke prijs iets uiteindelijk is aangeschaft en voor welk bedrag het de deur uit gaat. In de beginfase heeft ze wel eens stennis gemaakt over Karst zijn onmededeelzaamheid, maar ze weet nu dat dat toch geen zin heeft. Straks vindt ze wel een aankoopbon op haar bureau.

‘Koffie?’

‘Ja, graag. Het was erg druk op de weg en in Antwerpen moet je zo goed opletten. Voordat je het weet, heb je een Belg op je motorkap.’ Niet veel later zitten ze op de Franse fauteuils die net als de rest van het meubilair te koop zijn.

‘Heb je nog wat klanten gehad?’

‘Ja, er zijn enkele kijkers geweest, en er liggen twee terugbelnotities op het bureau. Eentje over die Engelse tafel met tien stoelen. Het lijkt erop dat ze die megatafel willen kopen als wij zorgen dat alles geleverd wordt zonder kosten. En een andere klant wilde iets weten over het uurwerk van de Engelse staande klok. En voordat ik het vergeet, Vera is langs geweest na schooltijd.’

‘O, was ze alleen?’

‘Ja, Heleen was nog niet thuis dus ze kwam bij haar lievelingstante een kopje thee drinken. Het was gezellig, we hebben onderwerpen bedacht voor haar werkstuk.’

Karst zijn gezicht betreft en hij klemt zijn lippen op elkaar. Anna pakt een stroopwafel en geeft er ook een aan Karst, die gedachteloos een hap neemt. ‘Waar was ze nou weer?’ ‘Aan het werk, natuurlijk,’ mompelt Anna met haar mond

vol. Ze voelt aan dat hij het over zijn ex-vrouw Heleen heeft en niet over zijn dochter.

‘Als ik Vera mag geloven, hebben ze er een nieuwe grote klant bij gekregen.’

‘Hebben ze nog minder tijd voor Vera,’ gromt Karst. Hij legt zijn hoofd in zijn handen en zucht. Sinds de scheiding woont Vera bij haar moeder, daar was op dat moment geen discussie over geweest. Een paar jaar later had Heleen een nieuwe partner gevonden, waren ze gaan samenwonen en hadden ze een computerbedrijf gestart. Hij had aan den lijve ondervonden hoe druk het is om een eigen bedrijf te hebben, maar hij had geen kind voor wie hij zorgen moest. Mocht ...

‘Ze was wel vrolijk, hoor.’ Anna ziet de zorgen op het gezicht van haar broer. ‘Morgen komt ze toch weer bij jou?’

‘Ja, het is gelukkig weer mijn weekend.’

‘Hoe was het verder in Antwerpen? Heb je een zekere Dynthe nog gesproken?’ plaagt Anna. Karst lacht breeduit. ‘Jazeker, nieuwsgierig aagje.’

‘En? Was het leuk?’

Karst knikt. ‘Jazeker, heel leuk.’

‘Kom op, vertel iets over haar!’

‘Dacht het niet, dan heb ik in no time mam aan de lijn.’

Anna lacht. ‘Dat is waar. Nou, ik ben erg nieuwsgierig naar haar. Ze schrijft in ieder geval leuke mailtjes.’

Karst kijkt haar even streng aan, maar besluit dan niets te zeggen. Hij stopt het laatste stuk stroopwafel in zijn mond, veegt zijn hand af aan zijn broek en loopt naar de vazen.

‘Voor jullie zoek ik een mooi plekje.’

Anna lacht omdat ze weet dat Karst daar wel een uur mee bezig kan zijn. Ze ruimt de kopjes op en gaat verder met de inkoopadministratie. Zo is ze een keer een mail tegengekomen van Dynthe, een collega-antiquair uit Antwerpen. Het ging over een borstbeeld en aan de toon van de mail had

Anna gemerkt dat Karst en zij elkaar meer dan leuk vinden. Tot op heden is er echter weinig zicht op een eventuele relatie. Anna zucht even, ze gunt haar broer na de vreselijke scheiding alle geluk van de wereld. Karst en Heleen zijn vijftien jaar samen geweest. Het leek een gelukkig huwelijk, totdat Karst zwaar overspannen werd. Het werk als geschiedenisleraar was voor hem al zwaar, en dat in combinatie met de vele fusies van de verschillende scholen, had hem totaal uitgeput. Anna ziet nog het sombere gezicht van haar broer. Hij zei amper iets in die tijd en kwam nauwelijks de deur uit. De enige die Karst in beweging kon krijgen, was Vera. Ze was twee jaar oud op het moment dat Karst in de ziekteket bewandelde. Anna dacht stiekem weleens dat als Vera er niet was geweest, Karst uit het leven was gestapt. Een rilling gaat door haar heen als ze daaraan denkt. Karst is haar enige broer en ze moet er niet aan denken dat hij er niet meer zou zijn.

Ze schrikt op uit haar gedachten als haar gsm trilt. Op de display ziet ze *Harm* staan. Harm is sinds vier jaar haar vriend.

‘Hoi lieverd.’

‘Ja, met mij. Even kort, hoor. Sabine komt naar ons toe. Ze heeft ruzie gehad met Stan. Vraag me niet waarover, dat is zo’n lang verhaal. Doe jij boodschappen? Voor drie personen dan natuurlijk. Nou, tot straks, doe.’

Verbouwereerd zit Anna met haar gsm in de hand. ‘Verdorie. Heb ik ook nog iets in te brengen?’ Pissig appt ze: *Ben niet je secretaresse.*

Harm reageert niet en als ze een half uur later haar computer afsluit om naar huis te gaan, komt de stoom uit haar oren.

De relatie tussen haar en Harm is er een van vele ruzies en conflicten gevolgd door heftige vrijpartijen. Eigenlijk hebben ze niet zoveel gemeen en als Anna af en toe een moedige po-

ging doet om haar relatie met Harm te analyseren, komt ze elke keer tot de conclusie dat de passie voor elkaar het enige is wat hen bij elkaar houdt. Na die conclusie doet ze steeds snel weer de oogkleppen voor.

Harm is jaren geleden gescheiden en heeft twee kinderen uit zijn eerdere relatie. Dat zijn kinderen ongeveer net zo oud zijn als zijzelf, is een terugkerend item. Ook daar kan ze niet met Harm over praten, hij begrijpt haar gewoon niet. Hij komt niet verder dan: 'Ik heb nu eenmaal twee kinderen en jij en ik hebben nu eenmaal een relatie, klaar. Over en uit. Geen problemen maken als ze er niet zijn.' Het punt is dat Anna wel een probleem ervaart, met name met Harms dochter Sabine. Simon, zijn zoon, is een prima vent maar Sabine is *a pain in the ass*. Nog niet eerder heeft Anna zo'n negatief mens ontmoet.

'Brrr, bah,' mompelt ze in zichzelf.

Ze pakt haar tas en ziet dat Karst nog steeds met de twee vazen in de winkel rondloopt en hij mompelt automatisch: 'Fijne avond.'

Nog mopperend op Harm, loopt Anna het pand uit. 'Boodschappen, bekijk het maar. Ik haal gewoon wat groente, aardappelen heb ik nog en in de diepvries liggen kant-en-klare gehaktballen.'

Als ze na haar bezoek aan de groenteman de keuken binnenkomt, hoort ze de televisie in de kamer al aanstaan. Ze loopt door naar de kamer en ziet Sabine languit op de bank liggen.

'Hoi Sabine.'

'Hooi.'

De televisie vergt al haar aandacht maar Anna gaat nog even door.

'Hoe is het?'

'Ja, gaat wel.'

Anna telt tot tien, zucht diep en doet nog een poging. 'Heb je ruzie met Stan?'

‘Ja, hij wil het liefst met zijn vrienden erbij afspreken en daar heb ik geen zin in. Wij zijn nu een stel en ik wil dingen samen met hem doen zonder die domme mannen erbij.’

‘Heb je al geprobeerd met hem te praten en hem uit te leggen dat je graag andere dingen met hem wilt doen? Dat snapt Stan toch wel, hij is geen kind meer.’

De ogen van Sabine trekken samen en fel kijkt ze naar Anna.

‘Nee, klopt. Hij is al drieëndertig jaar, bijna net zo oud als jij, dus hou maar op met je gepreek.’ Demonstratief kijkt ze weer naar de televisie en negeert Anna, die met haar mond vol tanden staat. Ze draait zich om en loopt de kamer uit. Woest haalt ze de aardappelen uit de garage, ondertussen zachtjes vloekend. Sabine heeft nooit onder stoelen of banken geschoven dat ze het vreselijk vindt dat haar vader een nieuwe vriendin heeft die achttien jaar jonger is en net zo hip is als zijzelf. Anna heeft in het begin een poging gedaan om er met Sabine over te praten maar tot een goed gesprek was het niet gekomen. Sabine kwam niet verder dan: ‘Ik schaam me ervoor dat mijn vader zo’n jonge vriendin heeft.’

Harm moet altijd erg hard lachen als het erover gaat en dat maakt Anna boos. Ten eerste omdat Harm haar niet steunt en het altijd opneemt voor Sabine. ‘Ze is mijn dochter en ik ga voor haar door het vuur.’ Wat haar nog bozer, of eigenlijk verdrietig maakt, is dat Harm geen kinderen meer wil. ‘Ik heb twee gezonde kinderen en dat is voldoende.’ Een goed gesprek over haar kindervens is nooit gevoerd. Harm wil het niet, punt uit. Hij heeft het nooit gezegd maar Anna kent hem inmiddels goed genoeg om te weten dat als ze zou aandringen, hij haar zou aankijken en zijn hoofd zou schudden. ‘Je weet hoe ik erover denk, Anna. *Take it or leave it.*’ Iedere keer duwt Anna haar verlangen naar een

kindje maar weer weg en ze heeft het gevoel dat Harm haar niet serieus neemt als hij zo moet lachen.

Als Harm thuiskomt, kookt ze nog van binnen. Harm haalt zijn wenkbrauwen op als hij een boze Anna ziet.

‘Sorry schat. Ik kon vanmiddag echt niet praten omdat er drie collega’s om me heen zaten en ik had Sabine ook al lang aan de lijn gehad.’

Hij slaat zijn armen om haar heen. Anna sribbelt wat tegen. ‘Ik hou er niet van om gecommandeerd te worden. En ook niet om afgesnauwd te worden door je dochter. Daarnaast doet ze net alsof het hier een restaurant is!’

Harm laat haar los en zucht. ‘Snap ik. Maar ik kan mijn bloedeigen dochter toch niet op de stoep laten staan?’

Anna zucht en knikt. ‘Ik ga ervan uit dat ze straks gewoon naar huis gaat.’ Ze keilt een aardappel in de pan met water. ‘Wil jij de tafel wel even dekken?’

‘Ja, doe ik zo. Eerst even mijn dochter gedag zeggen.’ Hij trekt Anna hard tegen zich aan, bijt in haar oorlelletje en kust haar dan vol op de mond. ‘Jij bent zo heet als je boos bent, schat. Heerlijk!’

Anna voelt zich week worden in haar knieën. Deze Harm, die is het die haar bindt.

Tevreden kijkt Karst naar de Drentse pastoorskast waarop de twee vazen mooi uitkomen. Hij wrijft in zijn ogen en kijkt vermoeid op zijn horloge. ‘Al zeven uur, tjonge, waar blijft de tijd?’ Op donderdag is het koopavond in de stad. Het eerste jaar had Karst *La Vérité* open gehad tot negen uur, maar omdat er weinig klanten kwamen, had hij met zichzelf het compromis gesloten om de winkel tot acht uur open te houden. Op een briefje op de deur hangt zijn 06-nummer zodat potentiële klanten hem kunnen bellen voor een af-

spraak. Uit het kleine koelkastje in het kantoor vist hij twee boterhammen met beenham en een pot mosterd, hij schenkt een glas melk in en ploft op de bureaustoel van Anna.

Zijn gedachten gaan naar Vera, zijn kleine meisje dat veel aan haar lot wordt overgelaten omdat haar moeder zegt: 'Je moet jezelf vermaken, schat. Mamma kan niet altijd met je spelen.'

Karst heeft zelf juist de ervaring dat als je even iets doet met Vera, ze dan goed snapt dat hij weer wat aan zijn werk moet doen. Heleen en hij zijn zo ver uit elkaar gedreven tijdens zijn ziekte en de scheiding. Ook na de scheiding heeft Heleen nauwelijks moeite gedaan om hem te blijven informeren over Vera. Daardoor heeft hij veel moeten missen, vooral van het hele schoolgebeuren. Heleen gaat altijd naar de tienminutengesprekken en alle andere dingen die erbij horen als een kind op de basisschool zit. Hij had in die begintijd ook geen energie om ernaar te vragen. De burn-out had zo'n geweldige impact op zijn leven en conditie, en de energie die hij weer langzaam kreeg na bijna twee jaar, had hij gestoken in zijn antiekwinkel. Het is absoluut geen vetpot maar Karst is zielsgelukkig met zijn zaak. Hij heeft geen directeur meer met wie hij alles moet regelen en aan wie hij verantwoording moet afleggen. Het enige waar hij voor moet zorgen, is dat hij aan het einde van de maand de hypotheek kan betalen en dat hij Anna haar salaris kan geven. Heleen heeft geprobeerd om alimentatie te krijgen, maar ja, van een kale kip kun je niet plukken. Wel betaalt hij nu iedere maand voor het onderhoud van Vera en dat voelt goed. Hij mist Vera veel. Hij heeft al eens geprobeerd om met Heleen te praten om de omgangsregeling te versoepelen, maar ze was faliekant tegen. Eén weekend in de twee weken vond ze voldoende omdat Vera anders steeds moet schakelen van het ene huis naar het andere. Hij had het daarbij gelaten. Soms

baalt hij van zichzelf omdat hij niet vecht voor zijn dochter. Dat doet hij echter voor Vera, alles om haar niet in de strijd te betrekken.

Met een zucht drinkt hij zijn glas melk leeg en hij toetst het nummer in dat op de terugbelnotitie van Anna staat. Een half uurtje later loopt hij tevreden langs de lange tafel met de tien stoelen, hij laat zijn handen over het gladde blad glijden en legt er een briefje op met *verkocht*. ‘Daar ga ik een op drinken,’ mompelt Karst in zichzelf terwijl hij de winkel sluit. Hij zet zijn oude Stetsonhoed op en loopt naar zijn stamcafé *Ad Fundum*.

Hoofdstuk 2

Het is gezellig druk, ziet Karst als hij het café binnenkomt. Een lach verschijnt op zijn gezicht als hij Alexandra ziet, de bazin van *Ad Fundum*. ‘Hoi Alex!’ Ook haar gezicht begint te stralen als ze hem ziet. Ze zwaait even en gaat dan verder met het tappen van een biertje. Karst gooit zijn jas en hoed op de kapstok en stevent recht op zijn stamtafel af. Dick zit er al en is druk bezig met zijn iPhone.

‘Hoi Dick, alles goed?’

‘Ja man, ik heb net een mooie transactie gedaan.’ Dick legt zijn telefoon neer en met een brede lach roept hij Alex.

‘Alex, twee bier alsjeblieft.’ Alex knikt lichtjes met haar hoofd als teken dat ze zijn geschreeuw gehoord heeft.

‘Karst, weet je nog dat ik je vertelde dat ik dat pand aan de Herengracht in mijn portefeuille had gekregen? Nou, dat heb ik verkocht voor een goede prijs, dus ik trakteer.’ Karst steekt zijn hand uit en feliciteert Dick. ‘Man, wat goed van je.’

De opluchting klinkt ook in Dicks stem door als hij verdergaat. ‘Werd ook wel weer eens tijd dat ik iets verkocht. Er moet wel brood op de plank komen. Nu eerst effe wat water wegbrengen.’

Aan zijn gang naar het toilet kan Karst zien dat Dick al wat meer biertjes heeft gehad om zijn verkoopsucces te vieren. Karst glimlacht. Hij gunt het Dick van harte. Zolang hij in dit café komt, kent hij Dick en vanaf dat begin hebben ze de stamtafel gedeeld. In zijn tweede ziektejaar begon Karst het huis uit te vluchten. Heleen liet hem steeds meer merken dat ze niet gelukkig was met hem. Luidop vroeg ze zich af waarom ze bij hem zou blijven. ‘Je bent

helemaal niet leuk om bij te zijn. Je doet ook niets om leuk te zijn. Noem een reden dat we bij elkaar blijven.’ Hij antwoordde dan altijd: ‘Vera.’ Om de vervelende sfeer thuis te ontlopen was hij, nadat hij Vera op bed had gebracht, de stad in gegaan. De uitstraling van *Ad Fundum* had hem naar binnen gelokt en het lot had hem aan de stamtafel bij Dick gebracht. Karst was er iedere dag nog dankbaar voor. Aan deze stamtafel had hij langzaam zijn zelfvertrouwen weer teruggekregen en dankzij de gesprekken met Alex en de aanmoedigingen van Dick was hij aan een eigen zaak gaan denken. Na ongeveer tien maanden had Dick hem gebeld met de boodschap dat hij het geschikte pand had gevonden voor *La Vérité*. Binnen twee maanden was hij de trotse eigenaar geworden, had hij een mooie afkoopsom kunnen regelen bij de scholengemeenschap en was hij gescheiden van tafel en bed van Heleen. Hij had zijn winkel genoemd naar Vera zodat ze toch een beetje deel uitmaakte van zijn dagelijkse leven. Het enige zwarte randje was dat hij Vera zo erg miste, verder was hij zielstevreden met zijn leven.

‘Twee bier voor de heren.’ Alex zet de glazen op de viltjes en kijkt Karst aan. ‘Hoe is het? Ik heb je al een paar dagen niet gezien.’

‘Klopt, ik ben in Antwerpen geweest en heb woensdag bij mijn moeder gegeten. Is dat genoeg verantwoording?’ grijnst hij.

‘Ja, hoor. Ik heb je gewoon gemist. Wil je nog een warme prak? Ik heb nog wat aardappelen en rabarber over.’

‘Heerlijk, daar zeg ik geen nee tegen.’ Eigenlijk is het vaste prik dat Alex wat eten voor hem bewaart op donderdag omdat hij pas laat in het café komt. Ze runt het café bijna in haar eentje. Meestal is er alleen een student die haar in de avonduren een paar uren helpt met het tappen van biertjes

en het opruimen van de glazen. Alex bedient echter het liefst zelf haar klanten. Het moet wel erg druk zijn voordat ze een student laat bedienen.

‘Nog wat gekocht of verkocht in Antwerpen?’

‘Ja, ik heb prachtige vazen van cameoglas gekocht. En ik heb een bronzen kruis achtergelaten bij Dynthe omdat ze daar een potentiële koper voor heeft. Dat is natuurlijk een mooie samenwerking zo. Hoe is het met Margareta?’

Alex knikt wat. ‘Ja, het gaat wel. Ze is alleen wat grieperig. Je hebt haar net gemist.’ Karst ziet de bezorgde blik even opvlammen in haar ogen voordat Alex zich omdraait omdat ze nodig is bij de bar. Hij begrijpt haar bezorgdheid. Alexandra en haar moeder zijn twee handen op één buik en nooit verder dan een paar meter van elkaar verwijderd sinds Alex weer terug is in Nederland. In de jaren dat Alex over de wereld reisde, hebben moeder en dochter nauwelijks contact gehad en sinds ze weer terug is, doen ze bijna alles samen. Ze wonen samen boven het café en zijn zo onlosmakelijk verbonden.

Karst schrikt als Dick hem op zijn schouder slaat. ‘Man, ik moet je nu toch iets moois laten zien.’ Hij haalt zijn iPad uit de aktetoffert en Karst stelt zich in op een avondje grote enge vissen, omdat het vangen van vissen de grootste passie van Dick is en hij daar nooit over uitgepraat raakt.

Anna wordt vrijdagochtend met een schok wakker van de wekker. Met een klap slaat ze op de snooze-knop. Ze realiseert zich dat ze vandaag weer voor de klas mag staan en bij dat idee wordt ze helemaal vrolijk. Samen met een collega heeft ze dit jaar groep drie van de basisschool onder haar hoede. Anna vindt de zesjarigen geweldig. Toen ze dit schooljaar mocht kiezen, óf weer fulltime groep acht, óf in deeltijd groep drie, was de keuze snel gemaakt. Samen met

de uren die ze in de antiekzaak werkt, heeft ze genoeg inkomsten.

Anna draait op haar zij en denkt terug aan vroeger. Zij en Karst schelen twee jaar en zolang Anna zich kan herinneren, is Karst er altijd voor haar geweest. En mamma ook. Anna voelt hoe een steen zich in haar maag nestelt als ze terugdenkt aan haar vader. Eigenlijk heeft ze geen herinneringen aan hem. De beelden die ze in haar hoofd heeft, zijn van de foto's die haar moeder aan haar heeft gegeven. Een dag na haar tweede verjaardag was hij vertrokken. Zomaar weg. De hele scheidingsprocedure had plaatsgevonden via advocaten en er was nooit meer contact geweest. Ze heeft haar moeder nooit zien huilen. Ze weet dat er heel veel verdriet is geweest, alleen is zij of Karst er nooit mee geconfronteerd. Anna is zo ongelooflijk trots op haar sterke moeder. Zij was een opleiding gaan volgen tot apotheker en met steun van haar ouders was dit mogelijk geweest. Karst en zij hebben menig uurtje doorgebracht bij opa en oma. Een lach komt om de lippen van Anna als ze denkt aan opa en oma, inmiddels in de tachtig. Ze mankeren van alles en ze vergeten regelmatig dingen, maar de onvoorwaardelijke liefde die ze altijd hadden laten zien aan Karst en Anna, en aan hun eigen enige dochter Pien, is er nog steeds. Die liefde sijpelt in alles door.

Een schuldgevoel bekruipt Anna. Ze is al twee weken niet meer bij haar moeder geweest en bij opa en oma is het zeker wel een maand geleden. Ze baalt van zichzelf omdat ze weet dat het haar eigen schuld is. Harm wil eigenlijk nooit mee en zij kiest er dan voor om ook niet alleen te gaan. Harm is in die vier jaar misschien drie keer mee geweest. Laatst zei hij nog dat hij niets tegen haar moeder heeft maar dat hij ook niets met haar heeft. Ja, als je nooit iets samen doet, krijg je ook nooit een band, had ze tegengeworpen. Harm had zijn schouders opgehaald en gezegd dat hij toch niets miste.

Anna gaat rechtop zetten en kijkt naar een slapende Harm. Haar gedachten gaan terug naar gisteravond. Pas om tien uur was Sabine weggegaan. De hele avond had ze voor de televisie gehangen en was ze continu in de weer geweest met haar telefoon. Anna had zich kapot geërgerd en had menige blik naar Harm gegooid, maar die had alleen zijn schouders opgehaald. In de keuken had hij, terwijl ze een kop thee liet trekken, haar wat hulpeloos aangekeken. 'Ik kan haar toch niet wegsturen?'

'Nee, niet op die manier, maar je kunt toch het gesprek aangaan?'

'Waarom doe jij dat niet? Waarom moet ik dat doen?'

'Omdat ze a je dochter is en b niets van mij aanneemt omdat ik maar twee jaar ouder ben.'

'Dat is onzin, schat.'

'Vanmiddag heeft ze dat nog gezegd, dus hou op met je 'schat' en neem aan dat het zo is. Nee, nog beter, vraag het aan Sabine. Vraag haar maar wat ze vanmiddag tegen mij heeft gezegd.'

Weer haalde Harm zijn schouders op. 'Ik weet het niet, ik wil het niet op de spits drijven. Ze gaat zo naar huis, dat heeft ze gezegd.'

Dat 'zo' had nog twee uren geduurd en om kwart voor tien was Anna maar naar bed gegaan. Niet veel later had ze de voordeur dicht horen slaan en was Harm bij haar in bed gekropen. Hij had haar woede weggemasseerd en zij had geen poging meer gedaan om te praten. Zijn vaardige handen hadden haar beroofd van alle woorden en ze had zich overgegeven aan hem.

Een lach komt om haar mond en dan springt ze vastberaden uit bed. Na een korte douche, trekt ze een donkerblauwe broek aan met een witte blouse. Haar lange blonde haren doet ze in een knot op haar hoofd en na een schaaltje Griekse yoghurt